

בית שמאי פרק שרשה עשר יבמות קיא

תוספות חד מקמאי

מסקנא דרשמת' חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה וזונה קטורה והא דתנן חרשת וקטנה בא יבם על הקטנה חזיר ובא על חרשת או שבא אחזיר על חרשת פוסל את הקטנה ברין והא דלא פסל הקטנה פסל' א קטנה קטורה דייא איין ביאת האת ביאה כלום ואי לא קטורה חזיר נכרית בעלמא סא נטיב' אלא להכי פסל את הקטנה שהיא ראשונה דלמא קרים ובעל חרשת ברישא: תנאי ב' אחים נשואים ב' אחיות קטנה וחרשת מת בעל חרשת וקטנה חרשת יוצא' בגט וקטנה תסתין עד שתגדיל ותחלוץ מת בעלה של חרשת קטנה יוצאה בגט וחרשת אסורה לעולם ואסור על חרשת נותן לה גם והותרה אלא חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה (ח) והל' ביאת קטנה ביאה פסולה ולא (פגרה):

תיתיב גביה ממה נפשך - פירש בקונטרס ואי קטורה ומאי' הבא על הקטנה ואחר כך בא על חרשת פסל את הקטנה ומאי' לא חזר תיתיב גביה הקטנה ממה נפשך אי קטורה היא חרשת היא ואי לא נכרית בעלמא היא וסירך דגורין דלמא בעיל חרשת ברישא כדלקמן צבריית' וקשה דקתני צברייתא' ואם בא על חרשת טתן לה גט והותרה ומאי' לא גורין בא על חרשת אטו מת בעלה של קטנה ובא עליה דלא משתריא בגט אלא בחליצה דביאה פסולה לא פטרה כי היכי דגורין צמתני' ושמו כיון שלא היה תקנתא - חרשת על רלו לחוסרה איסור עולם:

הויא לה ביאה פסולה ולא פטרה - ואל' התיב לעיל פרק ר"ג (דף כ:) דביאה פסולה לא פטרה דגורין ביאה אחר הגט אטו ביאה אחר חליצה אבל הכא מאי חששא איכא וי"ל דהכא נמי אי פטרה אמרי דביאת חרשת ביאה כשירה היא ואל' פ' שהיא אחר ביאת הקטנה ואי לא חליצה בגדולה שאלחך שבא על הגדולה ימור ויבא על החוסה: לאחר

תיתיב גביה ממה נפשך אי קטורה היא הא קטורה היא ואי לאו קטורה היא הא נכרית בעלמא היא וכי תימא קטנה אמאי תמתין עד שתגדיל ותחלוץ תיתיב גביה אי קטורה היא הא קטורה היא אי לאו קטורה היא נכריתא בעלמא היא אם כן חרשת במה תיפוק אמר רב ששת הכי נמי מיסתברא כדקא מתרין רב הסדא אליבא דרב (ב) דתניא שני אחין נשואין שתי אחיות יתומות קטנה וחרשת מת בעלה של קטנה חרשת יוצאה בגט וקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ מת בעלה של חרשת קטנה יוצאה בגט וחרשת אסורה לעולם ואם בא על חרשת נותן לה גט והותרה אי אמרת בשלמא חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה משום הכי דכי בא על חרשת נותן לה גט והותרה דאמרת ממה נפשך אי קטנה קטורה היא הא נפקא משום אחות אשה אי לאו קטורה שפיר מיבם אלא אי אמרת חרשת קטורה ואינה קטנה ומשוויירת כי בא על חרשת אמאי נותן גט והותרה הויא ליה ביאה פסולה לא פטרה הא מני רבי נחמיה היא דאמר ביאה פסולה פוטרת מחליצה אי רבי נחמיה אימא סיפא מי שהיה נשוי שתי יתומות קטנה וחרשת ומת בא יבם על הקטנה וחזר ובא על חרשת או שבא אחזיר על חרשת נאסרו שתייהן עליו כיצד תקנתן חרשת יוצאת בגט וקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ אי אמרת בשלמא חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה ורבנן היא משום הכי תמתין עד שתגדיל ותחלוץ דרלמא קדים ובעיל חרשת וברבנן היא משום הכי ביאה דקטנה ביאה פסולה אלא אי אמרת רבי נחמיה הא אמר ביאה פסולה פטרה אלא שמע מינה רבנן היא ש"מ אמר רב אשי מרישא נמי שמע מינה דרבנן היא דקתני אם בא על חרשת נותן לה גט והותרה ולא קתני אם בא על הקטנה נותן לה גט והותרה אי משום הא לא איריא חרשת דלית לה תקנתא דהיתורא קתני תקנתא דאיסורא קטנה דאית לה תקנתא דהיתורא לא תני תקנתא דאיסורא: **בית שמאי** מי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות ומת ובא יבם על הראשונה וחזר ובא על השנייה או שבא אחזיר על השנייה לא

תיטיב גביה ממה נפשך - דהא אחרונה לא פסלה לה עליה דאם שתייהן קטיות אין האחרונה פוסלת הראשונה דאין אחר ביאה כלום ואם זו (קטורה) וזו אינה קטורה אינן נרות זו לזו אלא חדא קטורה ומשוויירת וחדא ספק ומדבר שמעינן דחרשת היא הקטורה והמשוויירת וקטנה ספק משום הכי תלה חרשת בגט דלמא קטנה קטורה היא לגמרי ועדיף מחרשת ופסלה לה חליצה עליה: **סא קטנים סיא** - ותו ליכא זיקה (ב) צברייתא: **נכרית בעלמא סיא** - ולא פסלה לה חליצה קטנה: **ויליטמין** (ב) **קטנה אמאי תסתין** ופסלוג' - ישאנה מתחלה ותשב אליו ממה נפשך: **חרשת קטנה וזונה קטנה** הא לאו בת חליצה היא ובה תקנתא לתרווייהו קתני ואי קטורה מתסתין דקתני בא על הקטנה וחזר ובא על חרשת פסל את הקטנה ומאי' פסלה הואיל ונסבה ברישא תיפוק חרשת בגט וקטנה תיתיב גביה ממה נפשך כדאמרן ואיכא תקנתא לתרווייהו תרין מתסתין משום גזירה דלמא אחי למיבעל חרשת ברישא והכי נמי מתרין לה צברייתא לקמן: **כדקא פטרין כו'** - חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה: **סא בעלמא של קטנה חרשת יוצאה בגט** - דזיקת קטנה אסורה עליו דחרשת קטורה ומשוויירת וקטנה שמו קטורה לגמרי והיא לה חרשת אחות וזיקתו: **קטנה סאל בגט** - דזיקת חרשת אחותה אסורה שמו קטנה אינה קטורה כלל והיא כמפוסה וחרשת קטורה ומשוויירת והיא לה אשה אחות וזיקתו: **וחרשת אסורה לעולם** - לכונסה אי אפשר שמו קטנה קטורה היא וזו אחות גרושה ואין זיקתה לו ואפילו מהה קטנה אחר כך ופקע איסור אחות אשה אסורה משום אשת אח הואיל ובשעת נפילה נפטרה ממת ובחליצה אי אפשר דלאו בת חליצה היא: **ואם עבר וכל על חרשת** - אחר שגירש הקטנה טתן לה גט והותרה לשוק ממה נפשך אי קטנה קטורה הואי נפקא לה דך מרישא

סח

סח וכי תימא

[לעיל כ' (א):]

הגהות הב"ח
(ב) גט' רב הסדא אליבא דרב חרשת כו' דתניא ס' וכי שתי אחיות (יתומות) תומ' ויב' ס'א אין זו: (ב) רש"י ד"ס הא קטורה וכו' זיקת חכמים סס"ד:

משום אחות אשה והך כניסה זמא בעלמא היא ואי קטנה לאו קטורה היא שפיר ייבם: **אמאי נותן גט וסותר** - הא איכא למימר דלמא חרשת קטורה היא לגמרי לחזיר וזיקתה לו וקטנה לא דחיל לה דקטורה ומשוויירת היא וביאה פסולה שהרי אחות אשה במקום היא וביאה פסולה לא פטרה מיבום וגריכה בגט לביאהו וחליצה לזיקתו וחרשת לאו בת חליצה היא: **ר' נחמיה** - בפרק ר"ג (לעיל דף כ): **יטומות** - משום קטנה נקט: **נאסרו שפיתן עליו** - אע"ג דקטנה מריבא לא מיפסלה עליה משום ביאה דחרשת ממה נפשך אי קטנה קטורה ליכא מידי בתר ביאהו ואי לאו קטורה היא נכרית בעלמא היא ח'פ"ה אסורה כדמפרש לקמן משום גזירה דלמא אחי למיבעד איפכא ובעיל חרשת ברישא וביאת קטנה פסלה לה. דשמו קטורה היא כולה ואי למימר נמי תיתיב חרשת גביה: **חרשת יוצאה בגט** - ושריא ממה נפשך אי קטנה קטורה היא מיפטר חרשת צברייתא דקטנה ואי לאו קטורה היא פטורה צביאה דידה: **קטנה תסתין כו'** - כדמפרש טעמא: **אי אמרת בעלמא** - רישא גבי אחיות דקתני אם בא על חרשת טתן לה גט והותרה משום חרשת קטורה ומשוויירת וקטנה קטורה ואינה קטורה ממה נפשך חרשת בתר גיטא מיפטר ח' משום אחות אשה אי משום יטומה שהיא צביהר ש'אחותה לא היתה קטורה אבל אי הוה אמרינן איפכא קטנה קטורה היא ומשוויירת וחרשת ספק תו לא מיפטר חרשת בגט דלמא קטורה היא ולא נפקא משום אחות אשה שקינן אחותה הקטנה משוויירת וצבייתה נמי לא מיפטר חרשת פסולה היא שהרי אחות אשה היא ומתני' רבנן היא ומס' קתני סיפא גבי נכרית קטנה צביח חליצה והע"ג דממה נפשך צביחה צביהר הואי וגיטה גט גמור משום גזירה דלמא קדים ובעיל חרשת ברישא ואי למימר נמי תרווייהו ליפקו בגט וקטנה שהיא אחרונה לא סגי לה בגיטא דלמא קטורה היא ורמיח קמיה דלא איפטר חרשת הגשוויירת וצביאה דידה נמי לא מיפטר חרשת דביאה פסולה היא דקס עליה צביהר שני צביה: **אלא אי אמרת קטנה קטורה ומשוויירת** - וחרשת ספק ומרישא דקתני צלחיות אם בא על חרשת טתן לה גט והותרה שמעינן דביאה פסולה פטרת סיפא כנכרית אמאי קטנה צביח חליצה בשלמא אפוקי מפיקין לה מיניה דלמא חרשת אחרונה קטורה כולה ופסלה לה שילייה אלא צביח ח'סגי לה דביאת עלמה פוטרתה דביאה כשרה היא ואי נמי חשיב לה פסולה משום דקיימא זיקת חרשת דאיכא למימר קטורה לגמרי הא ח'ר נחמיה ביאה פסולה פטרה: **מרישא נמי** - גבי אחיות: **ש"מ דרבנן סיא** - דקתני גבי מת בעלה של חרשת אם בא על חרשת נותן לה גט ובא על הקטנה של קטנה דקתני קטנה תמתין ולא קתני אם בא על הקטנה טתן לה גט והותרה דלמא רבנן היא ומס' לא נפקא בגט דביאה פסולה דחרשת קטורה במקום וזו אסורה משום אחות אשה ומייתבם לא מוחיא דלמא קטנה קטורה כולה וקין משוויירת דאחותה לא דמי לה: **דלים לס סקנא דסיפא** - דקתני צה וחרשת אסורה לעולם: **מריב' נא**

היא הא נפקא משום אחות אשה אי לאו קטורה שפיר מיבם אלא אי אמרת חרשת קטורה ואינה קטנה ומשוויירת כי בא על חרשת אמאי נותן גט והותרה הויא ליה ביאה פסולה לא פטרה הא מני רבי נחמיה היא דאמר ביאה פסולה פוטרת מחליצה אי רבי נחמיה אימא סיפא מי שהיה נשוי שתי יתומות קטנה וחרשת ומת בא יבם על הקטנה וחזר ובא על חרשת או שבא אחזיר על חרשת נאסרו שתייהן עליו כיצד תקנתן חרשת יוצאת בגט וקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ אי אמרת בשלמא חרשת קטורה ומשוויירת קטנה קטורה ואינה קטורה ורבנן היא משום הכי תמתין עד שתגדיל ותחלוץ דרלמא קדים ובעיל חרשת וברבנן היא משום הכי ביאה דקטנה ביאה פסולה אלא אי אמרת רבי נחמיה הא אמר ביאה פסולה פטרה אלא שמע מינה רבנן היא ש"מ אמר רב אשי מרישא נמי שמע מינה דרבנן היא דקתני אם בא על חרשת נותן לה גט והותרה ולא קתני אם בא על הקטנה נותן לה גט והותרה אי משום הא לא איריא חרשת דלית לה תקנתא דהיתורא קתני תקנתא דאיסורא קטנה דאית לה תקנתא דהיתורא לא תני תקנתא דאיסורא: **בית שמאי** מי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות ומת ובא יבם על הראשונה וחזר ובא על השנייה או שבא אחזיר על השנייה לא

משום אחות אשה והך כניסה זמא בעלמא היא ואי קטנה לאו קטורה היא שפיר ייבם: **אמאי נותן גט וסותר** - הא איכא למימר דלמא חרשת קטורה היא לגמרי לחזיר וזיקתה לו וקטנה לא דחיל לה דקטורה ומשוויירת היא וביאה פסולה שהרי אחות אשה במקום היא וביאה פסולה לא פטרה מיבום וגריכה בגט לביאהו וחליצה לזיקתו וחרשת לאו בת חליצה היא: **ר' נחמיה** - בפרק ר"ג (לעיל דף כ): **יטומות** - משום קטנה נקט: **נאסרו שפיתן עליו** - אע"ג דקטנה מריבא לא מיפסלה עליה משום ביאה דחרשת ממה נפשך אי קטנה קטורה ליכא מידי בתר ביאהו ואי לאו קטורה היא נכרית בעלמא היא ח'פ"ה אסורה כדמפרש לקמן משום גזירה דלמא אחי למיבעד איפכא ובעיל חרשת ברישא וביאת קטנה פסלה לה. דשמו קטורה היא כולה ואי למימר נמי תיתיב חרשת גביה: **חרשת יוצאה בגט** - ושריא ממה נפשך אי קטנה קטורה היא מיפטר חרשת צברייתא דקטנה ואי לאו קטורה היא פטורה צביאה דידה: **קטנה תסתין כו'** - כדמפרש טעמא: **אי אמרת בעלמא** - רישא גבי אחיות דקתני אם בא על חרשת טתן לה גט והותרה משום חרשת קטורה ומשוויירת וקטנה קטורה ואינה קטורה ממה נפשך חרשת בתר גיטא מיפטר ח' משום אחות אשה אי משום יטומה שהיא צביהר ש'אחותה לא היתה קטורה אבל אי הוה אמרינן איפכא קטנה קטורה היא ומשוויירת וחרשת ספק תו לא מיפטר חרשת בגט דלמא קטורה היא ולא נפקא משום אחות אשה שקינן אחותה הקטנה משוויירת וצבייתה נמי לא מיפטר חרשת פסולה היא שהרי אחות אשה היא ומתני' רבנן היא ומס' קתני סיפא גבי נכרית קטנה צביח חליצה והע"ג דממה נפשך צביחה צביהר הואי וגיטה גט גמור משום גזירה דלמא קדים ובעיל חרשת ברישא ואי למימר נמי תרווייהו ליפקו בגט וקטנה שהיא אחרונה לא סגי לה בגיטא דלמא קטורה היא ורמיח קמיה דלא איפטר חרשת הגשוויירת וצביאה דידה נמי לא מיפטר חרשת דביאה פסולה היא דקס עליה צביהר שני צביה: **אלא אי אמרת קטנה קטורה ומשוויירת** - וחרשת ספק ומרישא דקתני צלחיות אם בא על חרשת טתן לה גט והותרה שמעינן דביאה פסולה פטרת סיפא כנכרית אמאי קטנה צביח חליצה בשלמא אפוקי מפיקין לה מיניה דלמא חרשת אחרונה קטורה כולה ופסלה לה שילייה אלא צביח ח'סגי לה דביאת עלמה פוטרתה דביאה כשרה היא ואי נמי חשיב לה פסולה משום דקיימא זיקת חרשת דאיכא למימר קטורה לגמרי הא ח'ר נחמיה ביאה פסולה פטרה: **מרישא נמי** - גבי אחיות: **ש"מ דרבנן סיא** - דקתני גבי מת בעלה של חרשת אם בא על חרשת נותן לה גט ובא על הקטנה של קטנה דקתני קטנה תמתין ולא קתני אם בא על הקטנה טתן לה גט והותרה דלמא רבנן היא ומס' לא נפקא בגט דביאה פסולה דחרשת קטורה במקום וזו אסורה משום אחות אשה ומייתבם לא מוחיא דלמא קטנה קטורה כולה וקין משוויירת דאחותה לא דמי לה: **דלים לס סקנא דסיפא** - דקתני צה וחרשת אסורה לעולם: **מריב' נא**